

**Belgische Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1997 - 1998 (*)

15 JULI 1998

WETSVOORSTEL

**tot regeling van de schadeloosstelling
van de slachtoffers van de gevolgen
van een verplichte inenting**

(Ingediend door de heren Thierry Detienne en
Frans Lozie)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Tal van landen hebben in de tweede helft van de twintigste eeuw hun toevlucht genomen tot verplichte inentingen. Momenteel is in België alleen de inenting tegen poliomyelitis verplicht krachtens een wet die op 16 december 1966 van kracht is geworden.

Rond de inentingsplicht is een polemiek ontstaan, meer in het bijzonder met betrekking tot de mogelijke gevaren die de inenting oplevert voor een aantal personen aan wie ze werd toegediend. Doordat er nogal wat onduidelijkheid heerst rond de evaluatie van de ongewenste effecten van de vaccins kunnen geen definitieve conclusies worden getrokken. Het zou op zijn minst aangewezen zijn dat de overheid haar keuze voor de verplichte inenting zou evalueren en daarbij rekening zou houden met alle gegevens die tegenwoordig beschikbaar zijn. Zulks veronderstelt evenwel dat ze zich bij die evaluatie niet laat beïnvloeden door de commerciële belangen waardoor de huidige wetgeving is ingegeven en dat de redenen die andere Staten ertoe hebben gebracht van die keuze terug te komen, sereen zouden worden onderzocht.

(*) Vierde zitting van de 49ste zittingsperiode

**Chambre des Représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1997 - 1998 (*)

15 JUILLET 1998

PROPOSITION DE LOI

**organisant le dédommagement des
victimes des suites d'une vaccination
obligatoire**

(Déposée par MM. Thierry Detienne et Frans
Lozie)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS

De nombreux pays ont eu recours à la vaccination obligatoire dans la seconde moitié du XXème siècle. Actuellement, en Belgique, seule la vaccination contre la poliomyélite est imposée par une loi entrée en vigueur le 16 décembre 1966.

L'obligation vaccinale fait l'objet d'une polémique au nom des dangers qu'elle peut occasionner auprès de certaines personnes qui l'ont subie. La confusion qui entoure l'évaluation des effets non désirés des vaccins ne permet guère de tirer des conclusions définitives. Il conviendrait à tout le moins que les pouvoirs publics entament une évaluation du choix de l'obligation vaccinale en prenant en compte l'ensemble des données actuellement disponibles. Ceci suppose cependant que cette évaluation puisse être dégagée de la pression que représentent les enjeux commerciaux de la législation actuelle et que l'on examine sereinement les raisons qui ont conduit d'autres Etats à renoncer à un tel choix.

(*) Quatrième session de la 49ème législature

In afwachting van zo'n initiatief, moet de situatie van de personen die het slachtoffer zijn of zijn geweest van de nevenwerkingen van de vaccins in ogenschouw worden genomen. De overheid die tot vaccinatie verplicht, moet ook instaan voor de negatieve gevolgen, hoe zeldzaam ook, die deze inenting bij de bevolking kan hebben.

De schadeloosstellingsprocedure moet vanzelfsprekend ten goede komen aan de slachtoffers van de bij wet verplichte inenting tegen poliomyelitis. Ze moet evenwel ook toepassing vinden voor de vaccins waarvan de overheid de toediening in andere vormen oplegt. Hierbij doelen we op de verplichte inenting voor iemand die toegang wil krijgen tot de door de overheid georganiseerde of gesubsidieerde diensten, meer in het bijzonder wat jonge kinderen betreft. Zulks houdt naar gelang het geval een feitelijke dan wel wettelijke verplichting in. In dat geval moet de overheid ook instaan voor de gevolgen van haar vroegere en huidige keuzes.

Het voorliggende wetsvoorstel streeft niet alleen de schadeloosstelling van de slachtoffers na, het strekt er ook toe de artsen ertoe aan te zetten omzichtiger om te springen met geneesmiddelen. Doordat geen bepaling voorschrijft dat de geleden schade door de overheid ten laste wordt genomen, houdt elke erkenning van een schadelijk neveneffect momenteel de verantwoordelijkheid in van de arts die het vaccin heeft toegediend, hoewel ook hij er in de meeste gevallen zelf de eventuele neveneffecten van moet vaststellen. Het is derhalve helemaal niet zeker dat die arts bereid zal zijn om die vastgestelde effecten aan te geven.

Dans l'attente d'une telle démarche, il importe que soit considérée la situation des personnes qui sont ou ont été victimes des effets secondaires des vaccins. Les autorités publiques qui imposent la vaccination doivent également assumer les conséquences négatives, aussi rares soient-elles, que celle-ci est susceptible d'engendrer auprès de la population.

Le processus d'indemnisation doit évidemment bénéficier aux victimes de la vaccination antipoliomyélite imposée par la loi. Mais il doit concerner aussi les vaccins que des autorités publiques imposent sous d'autres formes. On vise ici l'exigence de vaccination posée pour l'accès à des services organisés ou subsidiés par les pouvoirs publics notamment dans le secteur de la petite enfance et qui constitue une obligation de fait ou de droit selon les cas. Dans ce cas, il importe que les pouvoirs publics assument également les conséquences de leurs choix, passés et présents.

Outre l'indemnisation des victimes, la présente proposition de loi vise également à favoriser les démarches de « pharmacovigilance » des médecins. En effet, en l'absence d'une disposition de prise en charge des dommages subis par les pouvoirs publics, toute reconnaissance d'un effet secondaire nuisible implique aujourd'hui la responsabilité du médecin qui a administré le vaccin alors que celui-ci est le plus souvent amené à en constater lui-même les effets secondaires éventuels. Il ne sera donc pas nécessairement prompt à déclarer les effets constatés.

TH. DETIENNE
F. LOZIE

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Elke publiekrechtelijke rechtspersoon is verantwoordelijk voor de schade die rechtstreeks werd veroorzaakt door de feitelijk of wettelijk door die rechtspersoon opgelegde verplichte inenting van een natuurlijke persoon, wanneer die inenting algemeen is opgelegd, dan wel krachtens bepalingen die betrekking hebben op met name de uitoefening van een beroep, de toegang tot een opleiding of een activiteit, dan wel de toegang tot een overheidsdienst die wordt georganiseerd, gesubsidieerd of gewoon gecontroleerd door een publiekrechtelijke rechtspersoon.

Art. 3

Wanneer de schade werd veroorzaakt door een fout, treedt de publiekrechtelijke rechtspersoon voor het bedrag van de vergoeding die hij heeft betaald, in de rechten en in de plaats van het slachtoffer.

Art. 4

Wanneer de schade werd veroorzaakt door een verplichte inenting die is toegepast vóór de inwerkingtreding van deze wet, verjaart het in artikel 2 bedoelde optreden na tien jaar, te rekenen van de datum waarop deze wet in werking is getreden.

Art. 5

Deze wet treedt in werking de dag waarop ze in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

20 april 1998

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Toute personne morale de droit public est responsable du dommage causé directement par la vaccination obligatoire d'une personne physique qu'elle impose en fait ou en droit, lorsque cette vaccination est rendue obligatoire de façon générale ou par des dispositions relatives notamment à l'exercice d'une profession, à l'accès à une formation ou activité, ou à l'accès à un service public organisé, subsidié ou simplement contrôlé par une personne morale de droit public.

Art. 3

Lorsque le dommage a été causé par une faute, la personne morale de droit public est, jusqu'à concurrence de l'indemnité qu'elle a payée, subrogée dans les droits et actions de la victime.

Art. 4

Lorsque le dommage a été causé par une vaccination obligatoire effectuée avant l'entrée en vigueur de la présente loi, l'action visée à l'article 2 se prescrit par dix ans à partir du jour de l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 5

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

20 avril 1998

TH. DETIENNE
F. LOZIE